

תמלול מצגת שלד ההירארכיה

שקף מס' 1 – עקרונות ההירארכיה בלחימה

מערכת אינה יכולה לפעול ביעילות ללא הירארכיה. אבל ההירארכיה אינה העיקר, תפקידה להבטיח פעולה יעילה של המערכת.

פעולה יעילה מערכתית מותנית ברעיון מרכזי אליו כל רכיבי המערכת מכוילים ופועלים תוך תאום המאפשר השלמת המשימות לכל מרכיב במערכת ויוצר את הסינרגיה שמערכת צריכה לייצר.

יש שתי אפשרויות עיקריות להפעלת מערכת – הפעלה הדוקה תוך שליטה והכוונה מלמעלה למטה, או הפעלה משוחררת בה לכל מרכיב במערכת יש מעין מסגרת בתוכה והוא יכול לבחור את דרכי פעולתו – כל עוד הוא מממש את הרעיון המערכתי המרכזי ופועל בתאום עם מרכיבים אחרים במערכת.

שתי הדרכים יעילות והבחירה באיזו דרך לפעול היא תפקידו של המפקד העומד בראש המערכת, ולעתים קרובות יעשה שילוב בין השתיים, בהתאם להערכת המפקד את איכות מפקדי המשנה שלו.

שקף מס' 2 – נקודת מוצא

במערכות הצבאיות, בעידן המידע, הנחת היסוד היא כי מבחינה טכנולוגית מידע מכל סוג עשוי להיות זמין בכל מקום, בכל זמן. ההנחה הזו משמעה גם שעלול להיווצר עודף מידע – נעסוק בזה בהמשך.

זמינות המידע משמעה שלכל מפקד במערכת יש את המידע הנדרש למילוי משימתו, ואת האמצעים למלא אותה, ומכאן והלאה הוא יכול לתכנן את דרכי פעולתו לפי מיטב הבנתו ומכאן ניהול משימה מערכתית במתכונת פיקוד מוכוון משימה – אפשרי ורצוי.

ככל שסביבת הפעולה מורכבת יותר כך עולה הצורך במתן חופש ההחלטה למפקד שבמגע.

פיקוד מוכוון משימה אין משמעו שחרור מאחריות מערכתית – ההיפך הוא הנכון, האחריות המוטלת על מפקדי המשנה מתחילה באחריותם למלא את המשימה המערכתית במסגרת המערכתית וזאת באמצעות יוזמה ומנהיגות ביחידתם – הבקרה של הדרג הממונה נותרת בעינה.

שקף מס' 3 – תפיסת הפיקוד והשליטה – פיקוד מוכוון משימה

פיקוד מוכוון משימה נשען על מספר יסודות:

כישורי המפקד בהבהרת כוונותיו לביצוע המשימה וברעיון המבצעי אותו הוא רוצה לממש

באם אלה אינם ברורים לחלוטין למפקדי המשנה עלול להיווצר מצב בו בחירותיהם בדרכי פעולתם לא ייצרו את הסינרגיה המערכתית המצופה

כישורי מפקדי המשנה להפעיל ביעילות ובנחרצות את יחידותיהם בהתאם לרעיון ולתכנית המפקד תוך ראיית והבנת תמונת מצב הקרב המערכתית המתפתחת

בלחימה במודל פיקוד מוכוון משימה הרעיון המרכזי חייב להבטיח פעולה מתואמת של כל יחידות המשנה, וכי יוזמות מפקדי המשנה ודרכי פעולתם תיצורנה את העוצמה המערכתית המצטברת – הסינרגיה.

המשימה המערכתית היא צרוף כלל המשימות של מפקדי המשנה ולכן פיקוד מוכוון משימה ברמת מפקד העל באה לידי ביטוי בריכוז המאמץ ובחיסכון בכוח בדרכי הפעלת מפקדי המשנה, ניצול הצלחותיהם ותגבור מאמצייהם בעת הצורך.

שקף מס' 4 – כלים חיוניים להירארכיה מבוזרת

המשמעות היא היררכיה מבוזזת – זו משמעה קיום ומימוש ההיררכיה הראשית והכוללת – זו שמתווה את המטרות ואת גבולות חופש הפעולה וההחלטה של מפקדי המשנה על-ידי הגדרת התניות ואילוצים, ובה בעת מקנה חופש החלטה לבחירת דרכי הביצוע למפקדי המשנה.

לשם יצירת האיזון העדין בין הירארכיה וחופש החלטה צריך ליצור מסגרת פעולה המבטיחה את שניהם.

הקצאת משימות והקצאת אמצעים ליחידה כפופה צריכה להבטיח את יכולתה הבסיסית לממש את המשימה, תיחום פעולתה בתאי לחימה המאפשרים את הפעלת הכוח תבטיח כי נוצרו לה תנאים מתאימים לפעולה, ומאפשרים לרמה הממונה להפעיל מספר יחידות משנה – כל אחת למשימתה – לאל הפרעה ובשילוב ותמיכה לפי הצורך.

זה מחייב מערכת פיקוד ושליטה יעילה – הנשענת על מערכות בקרה ושליטה עדכניות, המפעילה מערכות ניהול מידע שתפשרנה למפקדי המשנה בלוחמים, תומכים ומסייעים להיות מעודכנים בכל התפתחות, שתספק להם מידע – או תאפשר להם נגישות למידע שהם נדרשים לצורך קבלת החלטות וניהול הלחימה בכל זמן ובכל מקום בו הם נמצאים.

וכי מופעלת מערכת ניהול זמן המהווה את נתיב התאום הבין יחידתי ונתיב תזמון הפעולות ואיזון המאמצים המערכתי ויחידתי